

Versiune anonimată

Traducere

C-546/22 – 1

Cauza C-546/22

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

16 august 2022

Instanța de trimitere:

Oberster Gerichtshof (Austria)

Data deciziei de trimitere:

29 iunie 2022

Reclamant:

GF

Pârâtă:

Schauinsland-Reisen GmbH

[*omissis*]

În cauza introdusă de reclamantul GF [*omissis*] împotriva pârâtei Schauinsland-Reisen GmbH, D-47051 Duisburg, [*omissis*] având ca obiect suma de 21 821,82 euro [*omissis*], în procedura referitoare la recursul introdus de reclamant împotriva hotărârii pronunțate de Oberlandesgericht Graz [Tribunalul Regional Superior din Graz], în calitate de instanță de apel, la 27 ianuarie 2022, [*omissis*] prin care a fost confirmată hotărârea Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz [Tribunalul Regional pentru Cauze Civile din Graz] din 13 iulie 2021 [*omissis*], Oberster Gerichtshof [Curtea Supremă, Austria], în calitate de instanță de recurs, [*omissis*] a pronunțat următoarea

Ordonanță

A. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 TFUE, următoarele întrebări preliminare:

1) Articolul 12 alineatul (3) din Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului (Directiva privind pachetele de servicii de călătorie) trebuie interpretat în sensul că un organizator poate invoca deja circumstanțe inevitabile și extraordinare care îl împiedică să execute contractul atunci când autoritatea autorizată în acest scop din statul membru al clientului a emis, înainte de începerea călătoriei programate, un avertisment de călătorie de nivel maxim pentru țara de destinație?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare:

Articolul 12 alineatul (3) din Directiva (UE) 2015/2302 trebuie interpretat în sensul că nu există circumstanțe inevitabile și extraordinare atunci când călătorul, având cunoștință despre avertismentul de călătorie și despre incertitudinea cu privire la evoluția ulterioară a situației pandemice, a declarat că dorește totuși să mențină călătoria, iar realizarea acesteia nu ar fi fost imposibilă pentru organizator?

B. [omissis] [suspendarea procedurii]

Motivare:

1. Reclamantul, un medic specialist independent, și soția sa au rezervat la data de 13 mai 2020, un pachet de servicii de călătorie organizat de pârâtă, cu destinația Maldive, pentru perioada cuprinsă între 26 decembrie 2020 și 2 ianuarie 2021, la un preț total de 8 620 de euro.

Cel târziu începând cu luna decembrie 2020, a existat un avertisment de călătorie de nivelul 6, cel mai ridicat nivel, pentru Maldive, ca urmare a pandemiei de Covid-19, emis de Ministerul Afacerilor Externe din Austria („Este emis un avertisment privind toate călătoriile turistice și neesențiale, inclusiv călătoriile de vacanță și pentru vizite de familie în această țară.”). La momentul respectiv, incidența la 7 zile în Maldive era de 34,7, mai mică decât cea de 220 din Austria.

La data de 3 decembrie 2020, pârâta a anulat călătoria rezervată ca urmare a avertismentului de călătorie. Motivarea i-a fost comunicată pârâtului cel târziu la 9 decembrie 2020 și i-a fost restituit avansul plătit. Ofertele alternative de călătorie făcute de pârâtă nu au corespuns așteptărilor reclamantului și ale soției acestuia.

2. Concluziile și argumentele părților

Reclamantul invocă drepturile proprii la despăgubire și pe cele care i-au fost cedate de soția sa pentru pierderea posibilității de a se bucura de călătorie sau de

vacanță, precum și o sumă forfetară pentru cheltuieli. În plus, reclamantul solicită compensarea pierderilor de venituri, întrucât acesta și-ar fi închis cabinetul în perioada cuprinsă între 23 decembrie 2020 și 5 ianuarie 2021 ca urmare a călătoriei rezervate. După anulare, nu ar mai fi fost posibilă renunțarea, într-un timp scurt, la închiderea cabinetului. Avertismentul de călătorie emis de minister nu ar fi constituit o circumstanță inevitabilă și extraordinară care să împiedice pârâta să execute contractul de călătorie, cu atât mai mult cu cât incidența la 7 de zile în Maldive ar fi fost mai favorabilă, acolo ar fi existat de asemenea asistență medicală suficientă și, în plus, reclamantul și soția sa ar fi încheiat o asigurare medicală de călătorie.

Pârâta a obiectat că nu i s-ar fi părut rezonabil să efectueze călătoria. Aceasta ar fi trebuit să își asume consecințe incalculabile în materie de răspundere dacă ar fi ignorat avertismentul de călătorie al Ministerului Afacerilor Externe. Din cauza restricțiilor de deplasare în vigoare în Austria începând din 26 decembrie 2020, reclamantului nici măcar nu i s-ar fi permis să plece în călătorie. Acesta nu ar fi suferit o pierdere de venituri cauzată de anulare.

3. Procedura desfășurată până în prezent

Instanța de prim grad de jurisdicție a respins cererea. Pârâta ar fi invocat circumstanțe inevitabile și extraordinare justificative pentru rezilierea efectuată de aceasta. Deja pentru acest motiv nu ar fi necesară acordarea de despăgubiri.

Instanța de apel nu a dat curs căii de atac a reclamantului. În orice caz, chiar dacă avertismentul de călătorie ar fi considerat doar un indiciu al unor obstacole extraordinare, pârâta nu ar fi săvârșit o neregulă, având în vedere incertitudinea care exista la momentul rezilierii cu privire la evoluția pandemiei.

Oberster Gerichtshof [Curtea Supremă] este chemată să se pronunțe cu privire la recursul formulat de reclamant. De asemenea, în cadrul procedurii de recurs, pârâta susține că ar fi fost îndreptățită să rezilieze contractul de călătorie, fără altă obligație de despăgubire, ca urmare a unor circumstanțe inevitabile și imprevizibile sub forma avertismentului de călătorie.

4. Temeiuri juridice

4.1. Dreptul Uniunii

Articolul 12 alineatul (3) din Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului (Directiva privind pachetele de servicii de călătorie) are următorul cuprins, în extras:

„Organizatorul poate rezilia contractul privind pachetul de servicii de călătorie și poate oferi călătorului rambursarea completă a tuturor plăților efectuate pentru

pachet, dar nu este răspunzător pentru plata unor despăgubiri suplimentare, în cazul în care:

(a) numărul de persoane înscrise pentru participarea la pachetul respectiv este mai mic decât numărul minim stabilit în contract, iar organizatorul îl înștiințează pe călător cu privire la rezilierea contractului în termenul stabilit în contract, [...]

sau

(b) organizatorul nu poate executa contractul din cauza unor circumstanțe inevitabile și extraordinare și îl înștiințează pe călător cu privire la rezilierea contractului, fără întârziere și înainte de începerea executării pachetului. [...]

În conformitate cu definiția care figurează la articolul 3 punctul 12 din Directiva privind pachetele de servicii de călătorie, „circumstanțele inevitabile și extraordinare” înseamnă „o situație care nu poate fi controlată de partea care invocă o astfel de situație și ale cărei consecințe nu ar fi putut fi evitate chiar dacă s-ar fi luat toate măsurile rezonabile”.

4.2. Dreptul austriac

În temeiul articolului 10 alineatul (3) a doua ipoteză din Legea privind pachetele de servicii de călătorie, organizatorul poate rezilia contractul privind pachetul de servicii de călătorie înainte de începerea executării pachetului, cu rambursarea completă a tuturor plăților efectuate pentru pachet, fără plata unor despăgubiri suplimentare, „în cazul în care organizatorul nu poate executa contractul din cauza unor circumstanțe inevitabile și extraordinare și transmite călătorului declarația sa de reziliere fără întârziere, dar cel târziu înainte de începerea executării pachetului”.

5. Întrebările preliminare

5.1. În speță, cu aproximativ trei săptămâni înainte de începerea călătoriei rezervate, Ministerul Afacerilor Externe al statului de reședință al reclamantului a emis un avertisment de călătorie de cel mai ridicat nivel ca urmare a pandemiei de Covid-19, însoțit de recomandarea adresată populației de a evita călătoriile turistice către destinația rezervată.

Atât evoluția pandemiei de Covid-19, cât și emiterea avertismentului de călătorie nu făcea obiectul controlului organizatorului pârât. În mod evident, acesta nu a avut nici posibilitatea de a evita consecințele pandemiei în general sau avertismentul de călătorie în special prin luarea unor măsuri proprii de precauție adecvate.

5.2. Cu toate acestea, este discutabil dacă avertismentul de călătorie emis de un minister din cauza unei situații pandemice constituie, ca atare, un element de natură să o îndreptățească pe pârâtă, în calitate de organizator, să efectueze rezilierea, întrucât acest avertisment exprimă un risc ridicat pentru efectuarea în

siguranță a călătoriei și trebuia de asemenea să fie avute în vedere eventuale măsuri la locul de vacanță care ar fi putut împiedica șederea sau întoarcerea călătorilor sau dacă, astfel cum consideră reclamantul, trebuie să se solicite organizatorului, independent de avertismentul public, să evalueze el însuși situația și să aprecieze riscurile ținând seama de toate circumstanțele cazului individual.

În ceea ce privește relevanța avertismentului public de călătorie, s-ar putea susține că acesta este emis de un organism calificat neimplicat și este lipsit de ambiguitate, astfel încât este satisfăcută nevoia de claritate și de securitate juridică a publicului relevant. În plus, o autoritate de stat, în special un minister al afacerilor externe, dispune, de regulă, și de posibilități mai fiabile decât cele ale unei întreprinderi pentru a monitoriza situația de risc.

În schimb, în favoarea interpretării reclamantului ar pleda faptul că, în prezența unui eveniment pandemic supus unei modificări constante și a unei afectări în permanentă schimbare a diferitelor regiuni ale lumii, avertismentul de călătorie emis de autorități ar putea să nu mai fie pe deplin actualizat și să nu reflecte situația reală de risc la momentul călătoriei. Jurisprudența a reținut până în prezent motivul de reziliere numai în privința călătorului (8 Ob 99/99p), însă nu a luat încă poziție cu privire la rezilierea de către organizator.

5.3. Prin intermediul celei de a doua întrebări preliminare se urmărește să se stabilească dacă, chiar în prezența unui avertisment de călătorie de cel mai ridicat nivel, organizatorul nu ar putea invoca faptul că „*nu poate executa contractul din cauza unor circumstanțe inevitabile și extraordinare*” atunci când efectuarea călătoriei ar fi, în principiu, posibilă datorită disponibilității mijloacelor de transport și a cazării rezervate, iar clientul, având cunoștință despre avertismentul de călătorie, a declarat că dorește să își asume riscul indicat sau dacă, și în acest caz, organizatorul dispune de un drept de reziliere fără alte obligații de despăgubire.

6. [omissis] [observații privind obligația unei trimiteri preliminare]

[omissis] [suspendarea procedurii]

[omissis] Viena, 29 iunie 2022 [omissis]